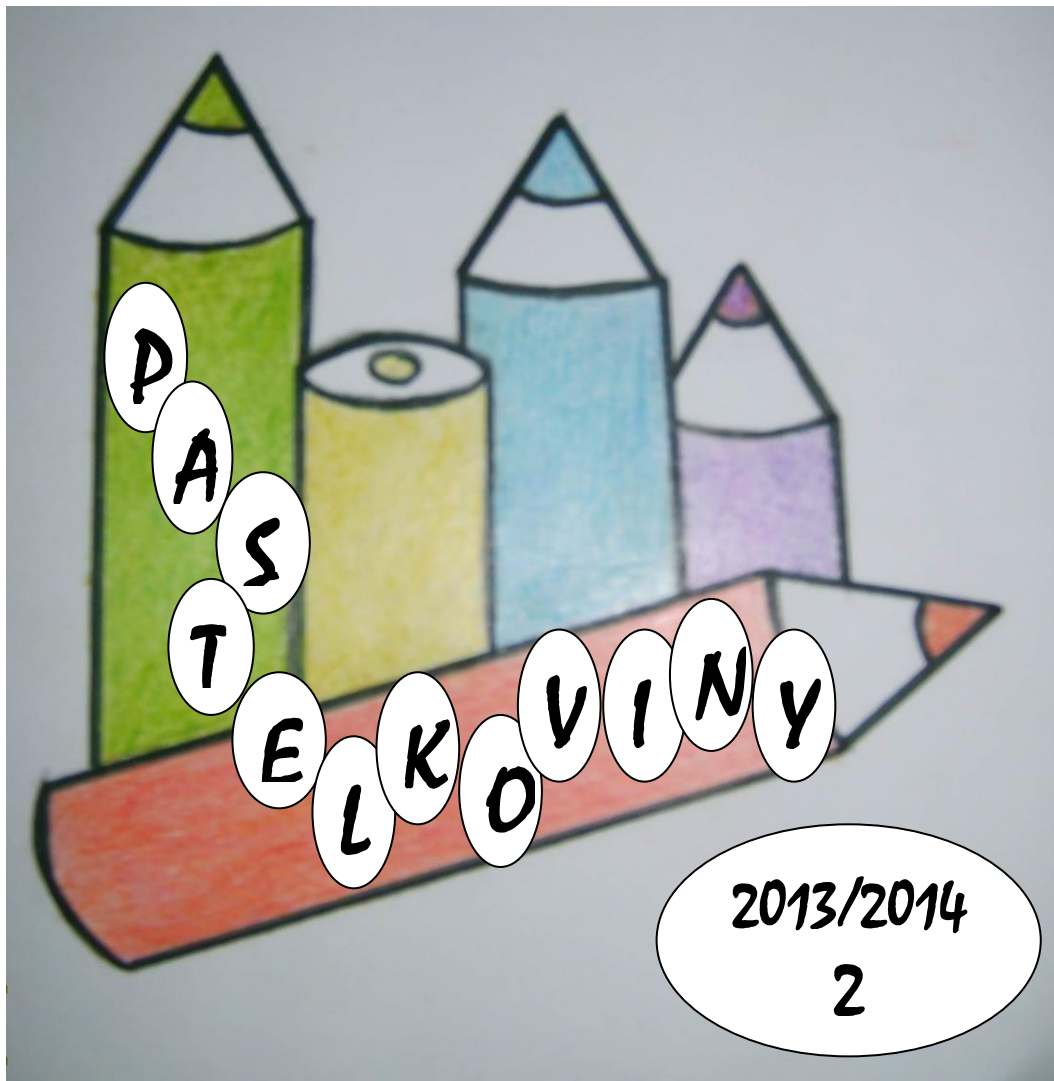

ŠPECIÁLNA ZÁKLADNÁ ŠKOLA
TŘEBÍČSKA 16
HUMENNÉ

Príhovor redakcie

Milí čitatelia,

koľkokrát sme si už povzdychli: „Ako sa ten čas vlečie!“ alebo „Ako ten čas rýchlo letí!“ Zamysleli ste nad tým prečo niekomu čas pretečie pomedzi prsty ako voda a, naopak, pri niekom sa zasekne a nie a nie sa pohnúť dopredu? Je to asi tým, že nie všetci sme v živote rovnako aktívni. Jedni dni len bezmyšlienkovite „prežívajú“, ale iní každú sekundu naplňajú činmi. Sme radi, že my patríme do tej druhej skupiny a aj napriek predvianočnému zhonu a sviatočným a novoročným oslavám sme v duchu známeho výroku „Práca šľachtí človeka“ realizovali množstvo zaujímavých aktivít, s ktorými Vás oboznámime na nasledujúcich stránkach. A keďže sme nedávno prekročili prah nového roku 2014, prajeme Vám všetkým, aby ste si pri budúcom koncoročnom bilancovaní mohli spokojne povedať: „Ako len ten čas rýchlo prešiel!“

Redakčná rada

Ctime si tradície predkov

Najoblúbenejšou hrou našich prarodičov v jeseni bolo púšťanie šarkanov. V duchu tejto krásnej tradície sa 7.11.2013 v cvičebni školy konalo vyhodnotenie ručne vyrobených šarkanov. Najprv p. Cáríková žiakov oboznámila s históriou vzniku prvého šarkana, potom žiaci po triedach hodnotili vystavené šarkany a svoje výsledky odovzdali hodnotiacej komisii v zložení z p. učiteliek Hvězdovej, Partikovej a Cáríkovej.

Počas vyhodnocovania sa žiaci zabávali pri súťaži Tekvicový bowling, spievaní pesničiek a recitovaní básničiek o jeseni. Hodnotiaca komisia vybrala tri najkrajšie šarkany a výhercov odmenila sladkou odmenou a veľkým potleskom. Víťazom podľa hodnotenia žiakov sa stal šarkan Strašidlo triedy V.A. Celkovými víťazmi boli triedy VI.A, IV.A, V.A variant C. Celá akcia mala jedinou chybu – pre nepriazeň počasia sme si nemohli vyskúšať, ako šarkany lietajú. Hádám nabudúce.

Mgr. Lapšanská, p.Cáríková

Jedno jablko denne nahradí lekára

V rámci propagácie zdravej výživy sa 17.12.2013 v priestore cvičnej kuchynky uskutočnila príprava a ochutnávka vitamínových jedál.

Zdravé pochúťky pre nás pripravili žiaci VII.A a VIII.A s p. uč. Hvězdovou, Račkovou a p. uč. Gerbocovou.

Pri príprave a ochutnávke jedál sme sa dozvedeli, že vitamíny sú nevyhnutné pre správne fungovanie ľudského tela a sú schopné posilňovať a udržiavať imunitné reakcie. Najmä v zimnom období je potrebné prijímať zvýšené množstvo vitamínov ako prevenciu proti chrípke a rôznym ochoreniam. Aj preto sme sa nedali dlho ponúkať a s chuťou sme sa pustili do pripravených jedál. Ovocné a zeleninové šaláty mizli z misiek ako po šibnutí čarovného prútika a nám sa rýchlo plnili brusky zdravými dobrotami.

Teraz ostáva už len dúfať, že zelenina a ovocie sa v budúcnosti častejšie objavia v našom jedálničku.

PaedDr. Gerbocová

Sme imi nie horši

Každý si rád pripomína príjemné chvíle strávené v kruhu svojich blízkych či priateľov, každý sa rád vracia na miesta, ktoré v ňom zanechali nezabudnuteľné zážitky. Aj preto osem žiakov našej školy členov ZPMP Krtkovčatá, pod odborným a pedagogickým vedením našej pani riaditeľky PaedDr. Olekšákovej, PhDr. Ladislava Bohuša a predsedu tohto združenia Mgr. Vasíla Goca, netrpezlivo očakávalo každoročný benefičný koncert „Patříme k sobě“ v Českej republike v Nezamysliciach.

Cieľom návštevy, ktorá sa uskutočnila v dňoch 6.11 a 7.11.2013, bola nielen prezentácia našich hudobno-pohybových schopností, ale aj opätovné stretnutia s našimi zahraničnými priateľmi, s ktorými sme sa zoznámili na predchádzajúcich ročníkoch tohoto festivalu. Na trase Humenné – Nemčice - Nezamyslice sme videli mnoho zaujímavostí, zotrvali niekoľko zdravých minút v područí Vysokých Tatier a navštívili nákupné stredisko v Žiline. Po dlhej 8-hodinovej ceste a po chutnej večeri sme strávili veselé chvíle s našimi kamarátmi v ubytovni.

Nasledujúci deň nás okrem raňajok a obeda čakali zvukové skúšky a dve vystúpenia. Ako inak, zožali sme veľký potlesk a ocenenie v podobe pochvál od usporiadateľov a ostatných účastníkov koncertu. Nechýbala diskotéka a smutná rozlúčka. Prosby typu: „Zostaneme ešte aspoň jeden deň?“, žiaľ, neprešli a bolo potrebné nastúpiť do mikrobusu. Cesta domov by bola asi veľmi smutná nebyť prísľubu, že sa onedlho opäť stretieme u nás doma na benefičnom koncerte.

Dva týždne ubehli ako voda a my sme mali príležitosť oživiť dávne priateľstvá a nadviazať nové. 23.11.2013 v predvečer benefičného koncertu „Sme iní, nie horší“ sme opäť cestovali – tentoraz do Ptičieho na Medzinárodné stretnutie súborov, účastníkov benefičného koncertu. Organizátori vytvorili priestor na generálnu skúšku spoločného vystúpenia všetkých zúčastnených súborov. Všetci sme si pochutili na chutnej večeri a svoje nohy zamestnali tancom pri známych i neznámych diskotekových skladbách. Nasledujúci sviatočný deň 24.11.2013 patril už 16. ročníku benefičného koncertu „Sme iní, nie horší.“ Náš program pozostával z novej melodickej piesne a tanečnej choreografie nazvanej Škola tanca, ktorú tvorila zmes waltzu, samby a rýchleho jiveu. Vystúpenie sa nám vydarilo a s potešením sme si vypočuli slová chvály nielen od našich zahraničných priateľov, ale aj od divákov. Všetci sa už tešíme na ďalší ročník tohoto krásneho charitatívneho podujatia.

**Žiaci spevácko-
tanečného krúžku
a riad. školy
PaedDr.Helena
Olekšáková**

VIANOČNÉ HOHOLY

Advent a Vianoce sú odjakživa obdobím, keď si ľudia viac preukazujú svoju lásku, sú k sebe pozornejší, priateľskejší, uvedomujú si význam a potrebu rodiny. No nie všetci z nás majú to šťastie, že môžu tráviť toto radostné obdobie v kruhu svojej rodiny. Keďže prednedávnom žiaci VI.A triedy navštívili klientov M.V Centra sociálnej a opatrovateľskej starostlivosti, n. o. na Duchnovičovej ulici v Humennom s kultúrnym programom, ktorý spestril každodennú rutinu seniorov a mal veľký úspech, dňa 09.12.2013 sa osem žiakov našej školy pod vedením Mgr. Hajníkovej a PaedDr. Olekšákovej opäť vybralo potešiť seniorov a chorých ľudí. Piesne rôzneho charakteru rozozvučali nielen priestory tohto zariadenia, ale predovšetkým srdcia starčekov a stareniek. Tieto piesne vystriedali koledy, ktoré si so žiakmi prezlečenými za čertov a Mikulášov zaspievali aj samotní obyvatelia zariadenia. Potlesk vystriedali slzy a radosť zo vzájomne odovzdávaných vlastnoručne vyrobených darčiekov. Všetci zúčastnení sa už tešia na ďalšie stretnutia, ktoré vyplnia dlhý čas a tiež zahladia smútok, ktorý niekedy isto iste pociťujú.

Mgr. Hajníkova

Zoznamujeme sa s umením

Dňa 13.decembra 2013 sa celá naša škola zúčastnila medzinárodnej výstavy VII. ročníka Karpatského bienále grafiky detí a mládeže vo Vihorlatskom osvetovom stredisku v Humennom.

Dozvedeli sme sa, že prvé ročníky bienále iniciovali práve zaničení pracovníci tohoto strediska. Neskôr sa k Slovensku pridali aj ďalšie krajiny ako Poľsko, Ukrajina a Maďarsko.

Tematicky bolo bienále pestré – od portrétov osôb, cez prírodné scenérie, krajinky s obydliami, hospodárskymi dvormi, zvieratami, až po fantazijné výjavy. Diela zaujali aj vyváženou farebnosťou, precíznosťou vypracovania a plošným členením motívov. Vystavené grafické diela detí a mládeže (väčšina vystavených bola aj ocenená) sú výsledkom ich snaženia a tvorivých nápadov od prvotnej myšlienky až po tlač vrytej predlohy.

Po zhladnutí vystavených prác sme sa plní dojmov vrátili na vyučovanie. Mali sme možnosť vybrať si najzaujímavejší námet a pokúsiť sa ho napodobniť maľbou alebo kresbou na hodinách výtvarnej výchovy. Výstava našich prác možno odhalí, či aj medzi nami sú takí talentovaní umelci.

Mgr. Gábriková

M. Tokárová, VIII.A

Prišiel k nám

V piatok 6. decembra nás navštívil vzácny hosť až z ďalekého severu – strýčko Mikuláš.

Museli sme však čakať dlhšiu dobu, pretože deti, ktorým Mikuláš daruje darčeky, je mnoho, a tak sme sa najprv vybrali do MsKS pozrieť si mikulášsky program venovaný deťom humenských škôl.

Keď sme sa uzimení zhromaždili v cvičebni školy, rozohral nás čertovský aerobik choreograficky a hudobne zostavený z piesní o zime

a Vianociach. A potom sme už konečne privítali Mikuláša v sprievode anjela, ktorí nás za náš tanečný výkon odmenili

sladkosťou. Škoda len, že niektorí z nás si túto odmenu za svoje správanie a výsledky v učení nezaslúžili. Ale Mikuláš je dobrý a za sľub, že sa polepšia odmenil aj ich. Ďakujeme, strýčko Mikuláš, a príď k nám o rok zas!

Mgr. Hajníková

Vianočné pozdravy

Tento symbol Vianoc

siaha až k starým Čičňanom, ktorí mali zvyk posielat' si na Nový rok zdvorilostné správy v podobe textov na červenom podklade. Podobné pozdravy si vymieňali Egypťania a k tradícii vianočných pohľadníc prispel aj stredovek - farári a mnísi predávali počas Vianoc rytiny s kresťanskými motívmi. K vzniku typickej vianočnej pohľadnice prispel Londýňčan Henry Cole, ktorý už nemal chuť rozposielat' množstvo ručne písaných pozdravov svojim známym, a tak si v roku 1843 objednal u maliara Johna Calcotta Horsleyho obrázok s námetom šťastnej rodinky pri štedrovečernom stole. Bol motívom pre tlač prvej série vianočných pohľadníc, z ktorých sa predalo tisíc kusov. Tak vznikla tradícia hromadného posielania vianočných pozdravov, ktorej ostávame verní aj my a každý rok sa zapájame do súťaže „Vianočná pohľadnica“, ktorú vyhlasuje MsKS v Humennom. Sme radi, že medzi ocenenými pohľadnicami sa ocitla aj pohľadnica, ktorej autorom je

Marek Ferko, žiak VI.A triedy. Podobná súťaž prebieha aj v našej škole a o jej popularite svedčí aj to, že sa do nej zapojili žiaci všetkých tried. Porota v zložení Mgr. Lapšanská a Mgr. Tilňáková pripravila 20.12.2013 výstavku najkrajších pohľadníc. K oceneným patrili:

L. Grundzová, II.A variant B

M. Kalejová, VII.A variant B

L. Pužová, II.A

K. Demeterová, IV.A

K. Kaloková, VI.A

N. Šiváková, IX.A.

VIANOCE

Vianoce v škole sme v tomto roku oslávili o niečo skôr – už 12. decembra. Vianočná akadémia bola výbornou príležitosťou na zoznámenie sa so žiakmi z družobnej Špeciálnej základnej školy v Pavlovciach nad Uhom, ktorí nás v tomto adventnom čase prišli pozdraviť a potešiť krásnymi ľudovými piesňami, tancom a básňami o zime.

My sme tiež nedali zahanbiť a pred hosťami sme sa „blyšli“ svojimi spevácko-tanečnými výkonmi. V rámci vianočného programu sme si pripomenuli dávne zvyky našich predkov v období od Kataríny až do Vianoc, ale v programe sa striedali aj rómske, súčasné a detské piesne o zime a Vianociach.

Program, vzhľadom na veľký počet účinkujúcich, bol naozaj pestrý, ale aj tak nám nechýbala energia na tanec a šantenie na záverečnej diskotéke, ktorú pre nás pripravili naši muzikanti zo VI.A triedy. Tohtoročné Vianoce v našej škole naplnili svoje poslanie – priniesli pocity radosti, spolupatričnosti a priateľstva do našich sŕdc a, dúfajme, že tieto pocity v nás zotrývajú nielen počas vianočných sviatkov, ale aj v nasledujúcom roku, lebo, ako sme spievali v záverečnej piesni, nielen „Vianoce sú čas, keď by láska mala jasne žiariť v každom z nás.“

Mgr. Hajníková

GALÉRIA NAŠICH PRÁČ

Žiaci VIII.A

M. Jakobová
II.A variant B

Žiaci V.A
variant C

Žiaci VII.A

S.Pužo
II.A variant B

Fašiangy, Turíce...

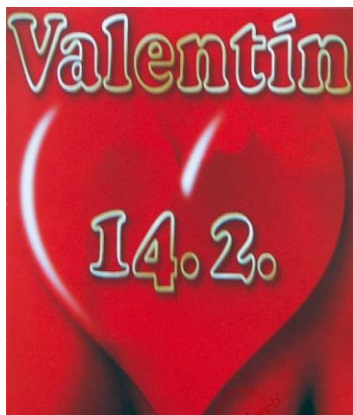
Obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy nazývame fašiangy. Fašiangy sú prechodom medzi zimným a jarným obdobím. Počas fašiangov prevláda bujará zábava, organizujú sa svadby a zabíjačky. Neodmysliteľnou súčasťou fašiangov sú tradičné fašiangové hry, v rámci ktorých boli predvádzané rôzne magicko – rituálne úkony.

Po dedinách šli v sprievode mladí muži preoblečení v rôznych maskách. V ruke držali ražeň alebo šablňu – prastaré symboly mužskej sily a plodnosti. Na ražeň im ľudia napichovali slaninu, klobásu, dávali im vajcia a peniaze na spoločné posedenie. Muži prezlečení v maskách žobrali, kradli, predstierali prácu, za ktorú sa dožadovali odmeny, ale aj tancovali tance. Ich úlohou bolo zabaviť dedinčanov. Táto tradícia pretrváva až dodnes v podobe karnevalov. Ľudia sa prezliekajú do rôznych kostýmov a v anonymite sa zabávajú na maškarných báloch, plesoch a ľudových zábavách. Najznámejším karnevalom v Európe je karneval v Benátkach, ktorého korene siahajú až do 11. stor.

Najveselšie obdobie roka však strieda 40-dňový pôst. Na poslednej fašiangovej zábave sa preto predvádza symbolické pochovávanie basy. Pochovávanie basy je ľudová hra parodizujúca skutočný pohreb. Jej základným motívom je zákaz zábav počas nasledujúceho pôstu. Keď je basa pochovaná, môže začať pôst.

V deň, keď sa obchody začnú hmýriť červenými srdiečkami a darčekom pre zamilovaných, je Sviatok sv. Valentína. V tento deň si vyznávame lásku častejšie a intenzívnejšie ako inokedy. Túlime sa k sebe bližšie a obdarúvame sa nielen malými darčekom, ale aj bozkami, pohladeniami a nežnými osloveniami.

História tohoto sviatku však ostáva záhadou. Niektoré zdroje tvrdia, že kresťanská cirkev sa rozhodla oslavovať sviatok svätého Valentína v deň 14. februára, aby „pokresťančila“ pohanský sviatok plodnosti, nazývaný Lupercalia, ktorý sa zvykol oslavovať v polovici februára.

Oveľa známejšia je legenda o kňazovi Valentínovi, ktorý nerešpektoval nariadenie cisára Claudia II. zakazujúce mladým mužom sobášiť sa. Všimol si totiž, že slobodní regrúti bojujú statočnejšie a s väčším nasadením ako vojaci, ktorých doma čakajú manželky a deti. Kňaz Valentín v tajnosti vykonával svadobné obrady. Preto ho cisár dal popraviť 14. februára roku 269.

Iné príbehy zas hovoria o Valentínovi, ktorý bol uväznený a odsúdený na smrť za napomáhanie úteku bitých a mučených kresťanov z hrozného rímskeho väzenia. Podľa tejto legendy sa Valentín počas uväznenia hlboko zamiloval do mladého dievčaťa – s najväčšou pravdepodobnosťou to bola žalárnikova dcéra, ktorej pred smrťou napísal zamilovaný list, v ktorom sa podpísal: „od tvojho Valentína“.

Valentín u nás

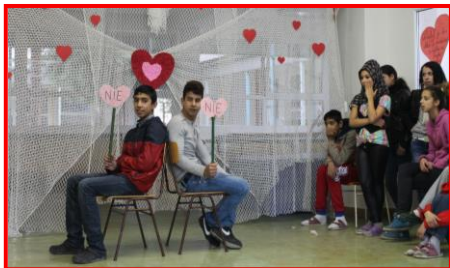
Týždeň pred Dňom sv. Valentína celú školu postihla „srdiečková choroba“.

Valentínske srdiečka sa kreslili, maľovali, vystrihovali, šili, vyšivali, piekli, zdobili, lepili... Jednoducho, boli všade. Vymýšľali sa

valentínske vyznania, venovania, počúvali a spievali sa piesne o láske. Šikovným ručičkám siedmakov a ôsmakov dal zabráť hlavne 7. február, kedy p. učiteľky Daňová a Hvězdová realizovali tvorivé dielne zamerané na výrobu valentínskych darčiekov, dekorácií a pozdravov. Niektorí pod vedením p. učiteľky Račkovej vyrábali sadrové odliatky srdiečok a zdobili ich farbami a servítkovou technikou, iných p. učiteľka Daňová naučila, ako si vyrobiť krásne srdiečko z bavlniek pomocou balóna a vodného skla. Skupinka žiakov vedená p. učiteľkou Hvězdovou na výrobu srdiečok využila klasické techniky – maľovanie, vystrihovanie a vyšívanie. Žiaci, ktorí dokončili vlastné výrobky, pokračovali vo výrobe schránky na valentínsku poštu a v príprave plagátu na valentínsku diskotéku. Po dokončení a inštalovaní výrobkov na nástenku si zapojení žiaci, ale aj organizačný a realizačný tím vyučujúcich doplnili vynaloženú energiu v podobe teplého čaju a sušienok.

Valentínske prípravy pokračovali aj celý nasledujúci týždeň. Žiaci pod vedením triednych učiteliek vyrábali valentínky, ktorými sa zapojili do súťaže „Najkrajšia valentínka“, a pripravovali ozdoby na výzdobu cvičebne, v ktorej sa 14.2. konala valentínska diskotéka. Po úvodnom príhovore p. učiteľky Hajníkovej, v ktorom sa všetci oboznámili s legendami spojenými so vznikom Dňa sv. Valentína, otvorila zábavu školská hudobná skupina rómskymi piesňami. Ich veselé rytmy prilákali na tanečný parket prvých odvážlivcov. Tých ostýchavejších povzbudil do tance „srdiečkový tanec“, spojený so súťažou o najlepší tanečný pár. Dvojice v snahe zvíťaziť a získať sladkú odmenu vymýšľali tanečné kreácie, ale pokúsili sa aj o spoločné krokové variácie. Po niekoľkých tancoch si víťazstvo vybojovali až dva tanečné páry, a to za výdrž, originalitu, pohybovú súhru a celkový estetický dojem. Po náročnej tanečnej súťaži nasledovala prestávka, počas ktorej si dvojice kamarátov či kamarátok mohli otestovať silu svojho priateľstva

súťaže „Najkrajšia valentínka“. Vecné ceny si odniesli zástupcovia takmer všetkých tried a tí, ktorí neboli ocenení, si za svoju usilovnosť a námahu vyslúžili sladkú drobnosť.

formou testu „Ako poznám svojho priateľa“. A opäť nasledovalo tanečné kolo vystriedané vyhodnotením

Po ďalšom tanečnom kole nadišla chvíľa, na ktorú mnohí nedočkavo čakali – čítanie valentínskej pošty. Valentínky mnohých prekvapili, no určite valentínske vyznania potešili všetkých oslovených – žiakov aj učiteľov. Ukázali, že dokážeme myslieť na druhých aj v dnešnom uponáhľanom svete, že vieme medzi sebou komunikovať, že vieme

povedať tomu druhému, čo k nemu cítíme, pretože každý z nás potrebuje k životu lásku či priateľstvo. A to je dôvod, prečo sme sa aj my zapojili do osláv tohoto sviatku. Hoci láska by mala byť naším chlebom každodenným, zaslúžime si aspoň jeden deň v roku prežívať ju intenzívnejšie ako v iné dni.

"Láska je najgeniálnejšia myšlienka srdca."

Eugène Henry Paul

Vymaluj si

Máme za sebou prvý polrok

A s ním spojenú polročnú klasifikáciu. Všetci sme radi, že sme viac či menej zdolali úskalia jednotlivých predmetov a sme o niečo múdrejší. Ale nie vždy sa nám podarí zvládnuť učivo, a potom pobavíme našich učiteľov a spolužiakov aj takýmito „múdrosťami“:

- 🐞 **Motýľ je taký hmyz, ktorý patrí do čelade helikoptérovitých.**
- 🐷 Najosožnejšie zviera je prasa. Každú jeho časť možno zužitkovať: prednú a zadnú časť ako mäso, kožu na topánky, zo srsti robíme kefy a jeho menom dokonca možno aj nadávať.
- 🐼 **Zoo je super miesto. Možno tam vidieť aj také zvieratá, ktoré ani neexistujú.**
- 💰 Životná poistka sú také peniaze, ktoré dostane ten, kto prežije smrť.
- 👶 **Výživné je plat detí, keď sa ocko odsťahuje z domu.**
- 👶 Adopcia dieťaťa je oveľa lepšia možnosť ako pôrod. Rodičia si sami môžu vybrať dieťa a nemusia za každú cenu prijať to, čo práve dostanú.
- 👨 **Pápež býva vo Vákuume.**
- 🏝️ Polostrov je taký ostrov, ktorý úplne nedokončili.
- 👵 **Babička sa odsťahovala na druhý svet. Teraz už aj ja budem mať niekoho v zahraničí.**
- 👶 Nevie, koľko mám rokov, lebo sa to stále mení.
- 👶 **Obyvatelia Sardínie sa volajú sardinky.**
- 🍫 Švajčiarske kravy využívajú v prvom rade na výrobu čokolády.
- 👵 **Ja už nemám babičku: zasadili sme ju v cintoríne.**

V prvom polroku nás reprezentovali

Benefičný koncert „Patříme k sobě“
v Nezamyslicích, Česká republika a benefičný
koncert „Sme iní, nie horší“ v Humennom:

N. Šiváková, IX.A

T. Lucová, IX.A

D. Grundzová, VIII.A

M. Tokárová, VIII.A

K. Kaloková, VIII.A

D. Bajger, VII.A

L. Kalok, VII.A

K. Kaloková, VI.A

S. Balogová, V.A

Výtvarná súťaž „Vianočná pohľadnica“ v Humennom:
M. Ferko, VI.A

Výtvarná súťaž „Farebný svet COLORISKERI LUMA
2013“ v Košiciach:
S. Pužová, IV.A

O B S A H

Ctime si tradície predkov	1
Jedno jablko denne nahradí lekára.....	2
Sme iní, nie horší	3-4
Vianočné potešenie	5
Zoznamujeme sa s umením	6
Prišiel k nám	7
Vianočné pozdravy	8
Vianoce	9-10
Galéria našich prác	11-12
Fašiangy, Turíce	13
Valentín.....	14
Valentín u nás	15-17
Vymaluj si	18
Máme za sebou prvý polrok	19
Reprezentovali nás	20

PASTELKOVINY

časopis žiakov ŠZŠ na Trébičskej ul. v Humennom

Vydanie: 2 – 2013/2014

Vydáva: ŠZŠ, Trébičska 16, 066 01 Humenné

Zodpovedný redaktor: Mgr. Anna Hajníková

Redakčná rada: PaedDr. Tatiana Gerbocová

PaedDr. Jana Partiková

Mgr. Viera Selčanová